

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	สงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา - จีน นัยต่อการส่งออกไทยไปยังสหรัฐอเมริกา
ชื่อผู้เขียน	นายรัชชานนท์ เกตุรามฤทธิ์
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. อาชนัน เกาะไพบูลย์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

งานค้นคว้าอิสระนี้ วิเคราะห์ผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา - จีน ต่อการส่งออกสินค้าไทยไปยังสหรัฐอเมริกา โดยพิจารณาทั้งผลของการทดแทนสินค้าจีนในตลาดสหรัฐฯ จากประเทศคู่แข่งและผู้ผลิตในประเทศสหรัฐฯ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญแต่ไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาวิเคราะห์เชิงลึกในงานศึกษาในอดีต การศึกษานี้ได้คำนวณดัชนีความเหมือนกันของการส่งออก (Export Similarity Index : ESI) ของจีนเทียบกับไทยและประเทศคู่แข่งที่สำคัญอีก 4 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเม็กซิโก ควบคู่กับคำนวณสัดส่วนสินค้านำเข้าเทียบกับสินค้าในประเทศทั้งหมด (Import Penetration Ratio : IPR) ของสหรัฐฯ ที่ระดับพิกัดศุลกากร 6 หลัก ระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2560 เพื่อระบุสินค้าที่มีศักยภาพที่จะได้ประโยชน์ท่ามกลางสงครามการค้า

ผลการศึกษาพบว่าไทยมีสินค้ากลุ่มศักยภาพ ที่อาจได้รับประโยชน์จากสงครามการค้า จำนวน 986 รายการ จากสินค้าที่ไทยและจีนส่งออกเหมือนกันไปยังสหรัฐฯ ทั้งหมด จำนวน 3,270 รายการ โดยกลุ่มสินค้าศักยภาพมีสัดส่วนสูงสุดใน 3 หมวดสินค้า ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยาง อุปกรณ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งปี 2562 พบว่าสินค้า 376 รายการ หรือร้อยละ 38 ของกลุ่มสินค้าศักยภาพของไทยมีการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นในช่วงสงครามการค้า และส่งผลให้ในภาพรวมกลุ่มสินค้าศักยภาพของไทยมีการส่งออกเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการคาดการณ์ว่าไทยจะได้รับประโยชน์และส่งออกเพิ่มสูงขึ้นในสินค้าดังกล่าว ในขณะที่ หมวดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นหมวดสินค้าที่ไม่สอดคล้องกับที่คาดการณ์ กล่าวคือการส่งออกไม่ได้เพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากการแบ่งงานกันทำในเครือข่ายการผลิต ในระดับที่ละเอียดกว่าระดับพิกัดศุลกากร 6 หลัก นอกจากนั้น บทวิเคราะห์ในการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าไทยรับประโยชน์จากการเบี่ยงเบนทางการค้าจากสงครามการค้าไม่เต็มที่

ผลการศึกษาข้างต้นชี้ให้เห็นถึงกลุ่มผู้ประกอบการเป้าหมายที่มีศักยภาพที่จะใช้ประโยชน์ระยะสั้นจากสงครามการค้าและดำเนินมาตรการอำนวยความสะดวกได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ การศึกษานี้สามารถนำมาใช้เป็นต้นแบบในฐานะเครื่องมือการวิเคราะห์ที่ภาครัฐนำมาประยุกต์ใช้เพื่อการออกแบบนโยบายเชิงลึกและแก้ปัญหาให้ตรงจุดมากยิ่งขึ้นได้ในอนาคต

คำสำคัญ: สงครามการค้า, ส่งออก, ตลาดสหรัฐอเมริกา

